

Kiertotalouden läpimurto edellyttää täsmäinvestointeja, toimintaympäristön uudistamista ja panostuksia osaamiseen

Kiertotalousratkaisuille on merkittävä ja kasvava globaali tarve. Väestönkasvu, elintason nousu, kaupungistuminen ja energiamurros kasvattavat metallien ja materiaalien kysyntää tulevaisuudessa. Siirtymällä kiertotalouteen voidaan vähentää tuotteen hiilijalanjälkeä 60 – 85 prosenttia. Suomen mittakaavassa kiertotaloudelle on myös tunnistettu 2-3 miljardin vuotuinen arvonlisäpotentiaali vuoteen 2030 mennessä.

Teknologiateollisuus on laatinut yhteistyössä sen jäsenyritysten kanssa kiertotalousohjelman, jonka tavoitteena on vauhdittaa kansallista sekä globaalia kiertotaloussiirtymää. Tavoittelemme mm. resurssituottavuuden ja materiaalien kiertotalousasteen kaksinkertaistamista, päästöjen vähentämistä, luonnonvarojen kestävämpää käyttöä, osaamisen kasvattamista sekä laaja-alaista yhteistyötä.

Kiertotalouden läpimurto edellyttää tiettyjä kansallisen tason toimenpiteitä, jotka ovat olennaisia kiertotaloussiirtymässä. **Toimintaympäristön on oltava vakaa, tasapuolinen sekä uudistumiseen ja investointeihin kannustava.** Reilun pelikentän ohella **uusi osaaminen, datatalous ja digitalisaatio** ovat välttämättömiä muutoksen mahdollistajia, sillä laaja kiertotaloussiirtymä edellyttää teknologisia läpimurtoja ja uusien teknologioiden käyttöönottoa. Muutoksessa on pidettävä erityistä huolta **kansainvälisestä kilpailukyvästä.**

Kehitysedellytykset kiertotalouden vauhdittamiseksi

1. Kilpailukykyinen toimintaympäristö

Tarvitaan selkeää ja mahdollisimman yhdenmukaista lainsäädäntöä sekä kilpailukykyistä pelikenttää. Rajoja ylittävä materiaalivirtojen hallinta vaatii kansainvälistä yhteistyötä, yhteisiä standardeja ja tiedon vakiointia. Kiertotalouden tulee olla EU:n yhteinen hanke.

- Kierrätysmarkkinoiden kysyntää tulee vauhdittaa eri ohjauskeinoin. Jätesäätelyssä asetetut velvoitteet jätteiden kierrätykselle ja tuottajavastuulle eivät yksinään ole synnyttäneet riittävää kysyntää kierrätysraaka-aineille. Kehitystä voidaan kiihdyttää esim. eriliasin kannustein.
- Kiertotaloussiirtymän tukemisessa on huolehdittava, ettei Suomen kansainvälinen kilpailukyky heikkene kansallisten toimien seurauksena. Keskeinen kehityskohde on end-of-waste kriteeristön laatiminen useammille sivuvirroille.
- Kiertotalousratkaisujen taloudellista kilpailuetua on mahdollista vahvistaa myös kiertotaloutta tukevilla hankintakriteereillä. Julkisen ja yksityisen sektorin hankintakriteerien tulisi jatkossa huomioida nykyistä paremmin kiertotalousajattelua.

2. Riittävä ja kohdennettu rahoitus – kestävien ratkaisujen rahoituksen vahvistaminen

- Kiertotaloustoimien, kuten vaihtoehtoisten materiaalien ja materiaalivirtojen hyödyntämismahdollisuuksien kehittämisen edistämiseksi on tärkeää, että yrityksille

on saatavilla innovaatiotoimintaa tukevaa rahoitusta, joka ei suoraan edellytä uuden liiketoiminnan syntymistä.

- EU-tason vihreän elvytyksen rahoitus on merkittävä mahdollisuus. Etenkin vähähiilistä kiertotaloutta edistävän TKI- ja ekosysteemit toiminnan sekä demonstraatio- ja laiteinvestointien tasapainoinen rahoitus on varmistettava myös Suomen kestävän kasvun ohjelman rahoitushakujen 2022-2023 jälkeen. Myös pienten ja startup-yritysten kehitysavustus sekä hiilineutraalin kiertotalouden TKI-ohjelma olisivat tärkeä toteuttaa.

3. Yritysten valmiudet – Kiertotalousajattelun ja -osaamisen vahvistaminen uuden kasvun ja kestävän arvonluonnin mahdollistamiseksi

- Kiertotalousosaamiseen ja tutkimukseen on panostettava nykyistä enemmän. Koulutuslaitosten ja tutkimuskeskusten tulee kasvavissa määrin kehittää erilaisia ratkaisuja ja kokonaisuuksia, jotka edistävät kiertotalouteen liittyviä taitoja ja osaamista Suomessa eri toimijatasoilla ja koulutusaloilla. Kiertotalousosaamisen tulisi integroitua eri ammatteihin ja koulutuksiin läpileikkaavasti.
- Osaamistarpeiden muutokset tulisi selvittää huolellisesti ja sen perusteella laatia kansallinen suunnitelma, jolla varmistetaan osaamisen saatavuus.
- Teollisuuden eri toimialojen tulisi laatia kiertotalousohjelmat kiertotalouden vahvistamiseksi.

Lisätiedot: Pirita Lindell, Vastuullisuusjohtaja, pirita.lindell@teknologiateollisuus.fi,
p. 040 538 8799